

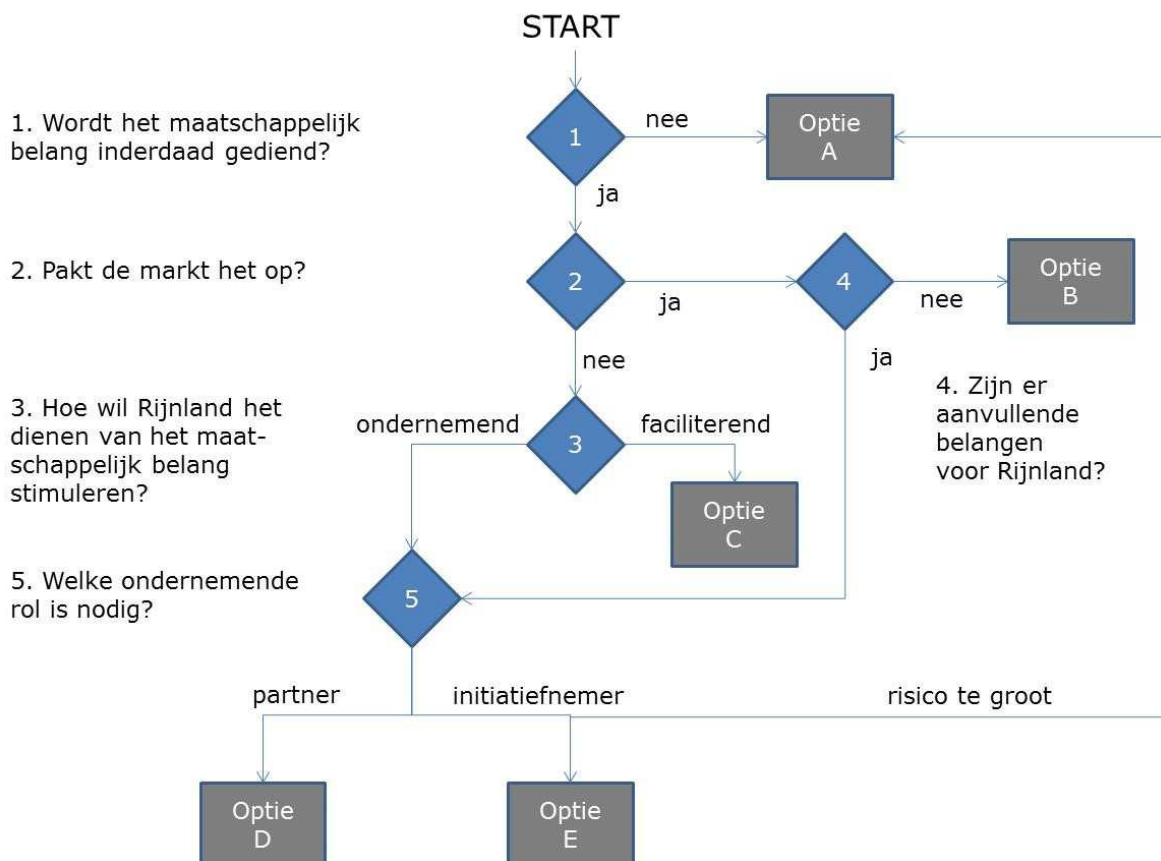
Bijlage 3 – Eerste versie afwegingskader rol Rijnland

Doel en reikwijdte

Dit afwegingskader is bedoeld voor die gevallen waarin Rijnland de beschikking over een asset of ander bezit, waarmee we een maatschappelijke transitie (die niet onze kerntaak is maar wel een maatschappelijk belang) verder kunnen helpen. Denk aan warmte in oppervlakte- of afvalwater, aan zuiveringsslib met hoge energetische waarde en allerlei waardevolle grondstoffen, denk aan ruimte op dijken en zuiveringsterreinen, denk aan daken van onze gebouwen, enzovoorts. Welke rol wil Rijnland spelen bij het benutten hiervan voor maatschappelijke transities?

Afwegingskader

Het afwegingskader gaat uit van twee algemene uitgangspunten: (i) dat Rijnland daar waar mogelijk het maatschappelijk belang wil dienen, en (ii) dat Rijnland als overheid niet wil concurreren met marktpartijen. Dat gezegd hebbende kan de rol van Rijnland per geval verschillen. Dit afwegingskader is bedoeld om hier lijn in te brengen.

1. Vindt Rijnland dat het maatschappelijk belang inderdaad gediend wordt door de hulpbronnen die zij tot haar beschikking heeft (zoals assets, ruimte, warmte, etc.) daadwerkelijk in te zetten?

=> Ja? Ga naar [2.]

=> Nee? Dan Optie A

2. Zijn er in dit geval marktpartijen bereid om de hulpbronnen (zoals assets, ruimte, warmte, etc.) in te zetten voor maatschappelijke transities?

=> 2a. Ja, de markt wil het oppakken. Ga naar [4.]

=> 2b. De markt pakt het niet op. De overheid zou een actieve rol kunnen pakken. Ga naar [3.]

3. Welke meer actieve rol van Rijnland is nodig om onze hulpbronnen (zoals assets, ruimte, warmte, etc.) in te zetten voor het maatschappelijk belang?

=> 3a. Een rol als facilitator. Rijnland zorgt voor subsidie/ financiering/ andere prikkels, waarna anderen (bijvoorbeeld de markt) de kans kunnen verzilveren. Optie C.

=> 3b. Een meer ondernemende rol. Ga door naar [5.]

4. Gegeven dat de markt het op wil pakken, zijn er toch goede redenen voor Rijnland om zelf een ondernemende rol te spelen?

=> 4a. Ja, we zien goede redenen (bijvoorbeeld continuïteit/ leveringszekerheid, geen 'vreemden' op cruciale assets, etc.) om toch een actieve rol te nemen. Ga door naar [5.]

=> 4b. Nee, we zien geen aanvullende redenen om een actieve rol te spelen als waterschap. Optie B.

5. Welke ondernemende rol is nodig om onze hulpbronnen (zoals assets, ruimte, warmte, etc.) in te zetten voor het maatschappelijk belang??

=> 5a. Een andere publieke partij neemt het initiatief voor een (semi-)publiek bedrijf. Rijnland wordt risicodragend partner. *Juridische randvoorwaarde is dat de activiteiten waarvoor Rijnland risico draagt direct aan de kerntaken van Rijnland zijn verbonden.* Optie D.

=> 5b. Geen enkele andere partij neemt het initiatief, en Rijnland neemt het initiatief voor een (semi-)publiek bedrijf. Rijnland wordt risicodragend partner. *Juridische randvoorwaarde is dat de activiteiten waarvoor Rijnland risico draagt direct aan de kerntaken van Rijnland zijn verbonden.* Optie E.

=> 5c. Rijnland vindt de risico's te groot ten opzichte van de maatschappelijke meerwaarde. De hulpbron (zoals assets, ruimte, warmte, etc.) wordt niet benut voor het maatschappelijk belang. Optie A.

Optie A	In dit geval is het brede maatschappelijke belang niet gediend, bijvoorbeeld omdat het strijdig is met andere doelen of met de kerntaken van Rijnland. Rijnland concentreert zich op haar kerntaken. Maatschappelijke transities zijn belangrijk, maar de taak van andere overheden zoals gemeentes. Rijnland reguleert activiteiten van anderen via vergunningverlening en handhaving.
Optie B	Rijnland vindt het belangrijk dat haar hulpbronnen worden gebruikt voor maatschappelijke transities, en is blij dat de markt dit oppakt. Rijnland stelt haar hulpbronnen ter beschikking aan derden (bv. als bronhouder voor aquathermie).
Optie C	Rijnland vindt het belangrijk dat haar hulpbronnen worden gebruikt voor maatschappelijke transities, maar de markt pakt het niet zelf op. Rijnland zorgt voor een financiële -of andere- stimulans –met een level playingfield, om niet marktverstoring te werken- zodat de markt of maatschappelijke initiatieven alsnog de kans benutten. Vorm en constructie nader te bepalen.

Optie D	Markt- en andere niet-publieke partijen zijn niet te prikkelen om de hulpbronnen die Rijnland heeft te gebruiken voor maatschappelijke transitie, en een meer ondernemende rol van de overheid is nodig. Een andere publieke partij, bijvoorbeeld gemeente of drinkwaterbedrijf, neemt het initiatief. Rijnland is (risicodragend) partner in een (semi-)publiek bedrijf, zoals een warmtebedrijf. Rijnland draagt alleen risico voor de activiteiten die direct aan water/ de kerntaken van Rijnland zijn gerelateerd (bv. aquathermie). Winst en risico zijn hierbij gedeeld met andere partners. De constructie is nader uit te werken, zodanig dat het risico voor de Rijnlandse belastingbetaler zo klein mogelijk is. Deze optie wordt altijd als apart besluit aan de VV voorgelegd.
---------	---

Optie E	Als D. Maar in tegenstelling tot D. is Rijnland initiator van een (semi-) publiek bedrijf, omdat geen andere publieke partij het initiatief wil nemen. Deze optie wordt altijd als apart besluit aan de VV voorgelegd.
---------	--

Afwegingskader in ontwikkeling – al doende leren

In deze bijlage is een eerste versie van een afwegingskader geschetst. Hoewel het gebaseerd is op ervaringen van de afgelopen jaren, is het nog tamelijk abstract. Er komen echter regelmatig bestuurlijke vraagstukken langs waar het afwegingskader voor gebruikt kan worden. Denk aan de vraag of Rijnland partner wil worden in een aquathermie project, aan het benutten van biogas van een awzi, of aan het vermarkten van struviet. Door in deze gevallen het afwegingskader bewust te doorlopen, en expliciet bij elke stap stil te staan, ontwikkelt zich een bepaalde praktijk. Daarmee wordt het afwegingskader steeds beter en concreter, en kan Rijnland een goede balans vinden tussen het maatwerk dat individuele besluiten vragen en een consistentie lijn in de positionering.